



مطبوعاتي بيانيه

د ملگرو ملتونو د سرمنشي د مرستيالي په مشرۍ د لوري کچې پلاوي په افغانستان کې پر واکمنو طالب چارواکو غبر وگر چې د بنځو او نجونو د حقونو د محدودولو په اړه وروستي فرمانونو بېرته واخلې او وايي چې افغانان بايد يوازي پر بنځو بدل شي.

کابل د ۲۰۲۳ کال د جنوري ۲۰ مه - د سرمنشي په استازيتوب، د ملگرو ملتونو د سرمنشي مرستيالي آمني محمد، د ملگرو ملتونو د بنځو اجرايوي مشري سيما بهوس او د سولي ساتني د عملياتو په چارو او سياسي برخه کې د سرمنشي مرستيال خالد خياري له افغانستان څخه د خپلو ليدنو څلور ورځني سفر پای ته ورساو. دوی د افغانستان د وضعيت ارزونه وکړه، له واکمنو چارواکو سره يې وليدل او له افغانانو سره د ملگرو ملتونو پر پېوستون يې ټينگار وکړ.

په کابل او کندهار دواړو کې له واکمنو چارواکو سره په ناستو کې، پلاوي په مستقيمه توگه د وروستي فرمان په اړه چې په ملي او نړيوالو غير دولتي موسسو کې بنځي له کار کولو څخه منع کوي خبرداري ورکړ. دا يو داسې اقدام دی چې د هغو ډيرو موسسو کار زيامنوي چې له ميليونونو زيان منونکو افغانانو سره مرستې کوي.

واکمنو چارواکو همدارنگه په دې وروستيو کې په ټول هيواد کې تر امرثاني پوري پوهنتونونو ته د بنځينه زده کونکو پر تلو بنديز ولگاوه، په ثانوي ښوونځيو کې يې نجوني له زده کړو منع کړي، د بنځو او نجونو د تگ راتگ ازادې يې محدوده کړه، بنځي يې د کاري ځواک له ډيرو برخو بهر کړي او بنځي يې پارکونو، جيمونو او عامه حمامونو ته له تلو منع کړيدي.

اغلي محمد وويل: "زما پيغام خورا روښانه و: په داسې حال کې چې مور ترسره شوي مهم معافيتونه درک کوو، دا محدوديتونه افغان ميرمنو او نجونو ته داسې راتلونکي وړاندې کوي چې دوی په خپلو کورونو کې بندې وي، د دوی حقونه تر پښو لاندې کوي او ټولنه د دوی له خدماتو بې برخې کوي."

"زموږ ټوليزه هيله د يوه داسې سوکاله افغانستان ده چې له ځان او گاونډيانو سره په سوله کې ژوند وکړي، او د پايداره پرمختگ پر لار روان وي. خو دامهال، افغانستان د يوه ناوړه بشري ناورين او د ځمکې پر مخ د اقليم د بدلون پر وړاندې د هغو خورا زيان منونکو هيوادونو له ډلې څخه دی، چې ځان منزوي کوي. مور بايد د دغې تشي د ډکولو لپاره هرڅه ترسره کړو."

اغلي محمد او اغلي بهوس د خپل سفر په ترڅ کې په کابل، کندهار او هرات کې له اغيزمنو ټولنو، بشردوستانه کارکوونکو، مدني ټولنو او نورو مهمو فعالينو سره وکتل.

اغلي بهوس وويل: "موږ د غير معمول انعطاف شاهدان يو. افغان ميرمنو مور ته د دوی په زړورتيا او له عامه ژوند څخه د له مينځه تلو د نه منلو په برخه کې شک پرېښود. دوی به د خپلو حقونو لپاره مبارزې او ملاتړ ته دوام ورکوي، او موږ مکلف يو چې په دې برخه کې د دوی ملاتړ وکړو."

"هغه څه چې په افغانستان کې پېښېږي د بنځو د حقونو يو جدي بحران او د نړيوالي ټولني لپاره د بيدارۍ غبر دی. دا په ډاگه کوي چې څرنگه د بنځو د حقونو اړوند د څو لسيزو پرمختگونه په څو ورځو کې په چټکۍ سره معکوس شول. د ملگرو ملتونو د بنځو اداره د ټولو افغان بنځو او نجونو تر څنگ ولاړه ده او د خپلو ټولو حقونو د ترلاسه کولو لپاره به د دوی غبر پورته کولو ته دوام ورکړي."

ملگري ملتونه او همکاران يې لکه ملي او نړيوالي غير دولتي مؤسسې، له ۲۵ ميليون څخه ډيرو افغانانو سره، چې د ژوندي پاتي کيدو لپاره په بشري مرستو پورې تړلي دي مرسته کوي، او دلته پاتي کيدو او مرستو رسولو ته ژمن دي.

د واکمنو چارواکو لخوا تر ټولو وروستي خپاره شوي فرمانونه چې ميرمني په غير دولتي موسسو کې له کار کولو څخه منع کوي، ډيرې همکاران دېته اړ کړي چې خپلې چارې ودروي، ځکه نور نشي کولی په خوندي او معنی داره توگه چارې ترسره کړي. پداسې حال کې چې د واکمنو چارواکو لخوا د بنديزونو اړوند معرفي شوي وروستي معافيتونه د بشردوستانه چارو د دوام لپاره مخه خلاصوي- او په ځينو مواردو کې چارې بيا پيل کيږي - دا په څو سکتورونو او فعاليتونو پورې محدود پاتي دي.

اغلي محمد وويل، "په اغېزمنه توگه د بشردوستانه مرستو رسول د هغو اصولو پر بنسټ اټکل شوي چې د بنځو په گډون د ټولو مرستندويه کارکوونکو لپاره بشپړ، خوندي او بې خنده لاسرسي ته اړتيا لري."





افغانستان ته دا سفر د خلیج او اسیا په کچه د افغانستان په اړه د لور پورو چارواکو له یو لړ مشورو وروسته ترسره شو. دغه پلاوي د اسلامي همکاریو د سازمان (OIC) له مشرتابه، د اسلامي پراختیایي بانک له مشر، په انقره او اسلام اباد کې د افغان بنځو له ډلو او په دوحه کې د افغانستان لپاره د سفیرانو او ځانگړو استازو له ډلې سره وکتل.

دغه پلاوي د سیمې له حکومتي مشرانو او دیني مشرانو سره د بنځو د مهم رول او د بنځو د بشپړ کډون او د افغان ولس د ملاتړ په موخه غونډه وکړه.

د لیدنو په جریان کې، هیوادونو او همکارو ادارو د دوامداره حل د موندلو لپاره د پل په جوړولو کې د ملگرو ملتونو مهم رول، او همدارنګه د ژوند ژغورونکي ملاتړ او د اغیزمنې بنکیلتیا ساتلو بیړنۍ اړتیا په ګوته کړه، چې په افغانستان کې د ملگرو ملتونو د مرستندویه پلاوي (یوناما) لخوا رهبري کېږي.

دوی د دې وضعیت د بیړني انعکاس لپاره د ګرندیو هڅو غوښتنه وکړه او د نړیوالې ټولني د متحد ځواب په ارزښت یې ټینګار وکړ.

د یوې ریښتینې سیاسي لارې د بیا را ژوندي کولو اړتیا په دوامداره توګه په ګوته شوه او ټول په بنسټیزو اصولو باندې کلک ودریدل، چې په افغانستان کې د بنځو او نجونو د زده کړو، کار او عامه ژوند کې د ګډون حقونه شامل دي.

په دې اړه پراخې اجماع شتون درلود چې د سیمې او د اسلامي همکاریو سازمان مشرتوب په دې مسلو کې مهم دی.

د ۲۰۲۳ کال د مارچ په میاشت کې په اسلامي نړۍ کې د بنځو او نجونو په اړه د یوه نړیوال کنفرانس وړاندیز هم په نظر کې نیول شوی او په اصولو کې پرې موافقه شوې ده.

لطفا د نورو معلوماتو لپاره مونږ سره اړیکه ونیسئ:

د ملگرو ملتونو د عمومي منشي د ویاندوی دفتر

Farhan Haq, haqf@un.org

یوناما

spokesperson-unama@un.org

د ملگرو ملتونو د بنځو چارو اداره

media.team@unwomen.org

